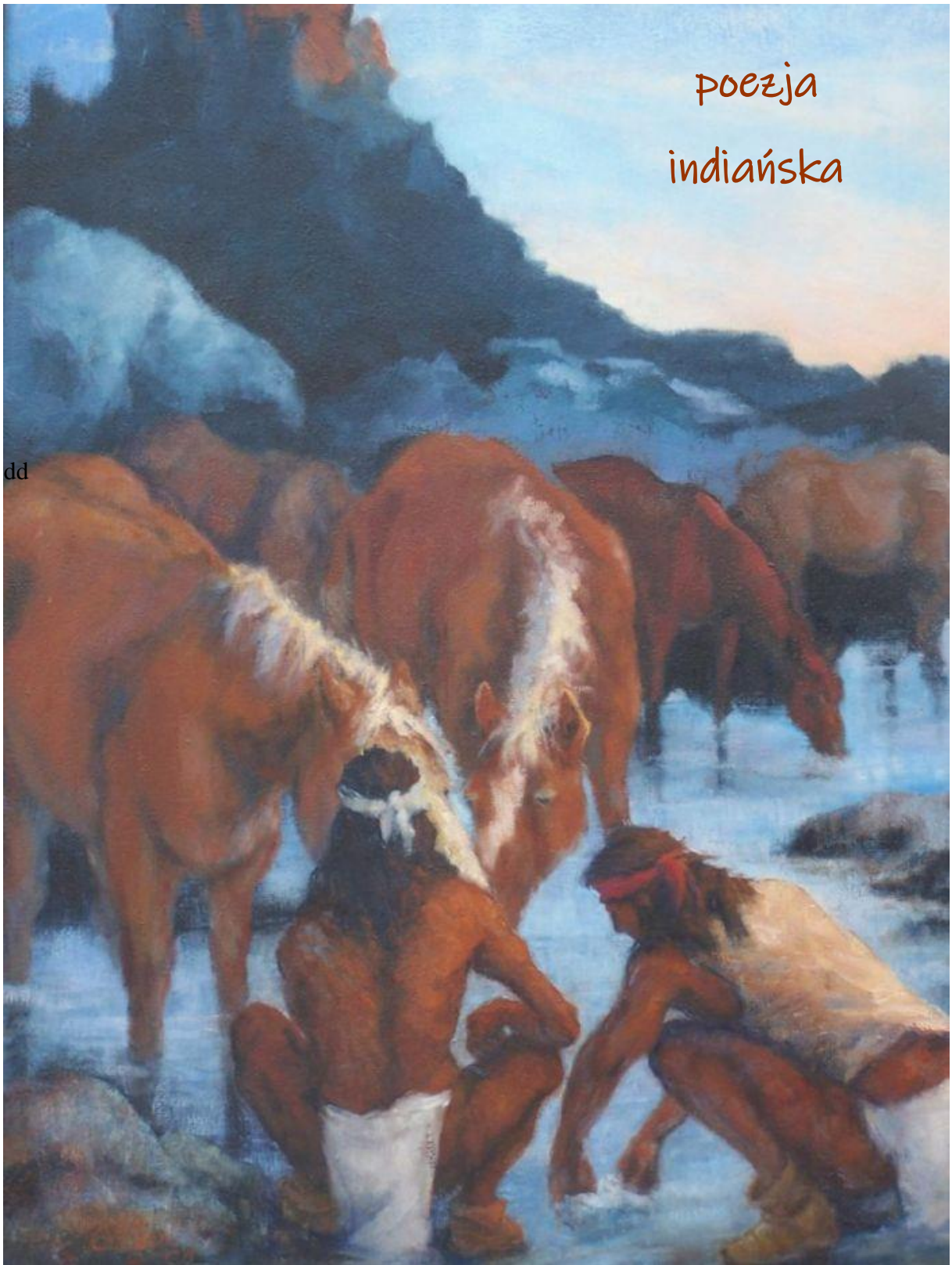

poezja
indiańska

dd

Poezja indiańska

Wiersze recytowane przez: KJ

Poezja i muzyka Tom 8.

Gdańsk 2012

Spis treści

Całość

Część I. Stary Indianin

1. dzikie ptaki

2. droga jest jedna

3. dróg jest wiele

4. na górze

5. śnieg

6. ścina drzewo

7. ryby

8. walczy

9. kładzie się

10. namioty

Część II. Modlitwy, wierzenia i wyznania

11. A Sioux Prayer

12. An Indian Prayer

13. Earth Lessons

14. Paiute Medicine Song

15. When You Arise

16. The Sioux at Prayer

17. Sun Tracks

18. Dream Catchers

19. Sun Dancer

20. Perspective

21. My wolves

22. You Are a Part of Me

23. Native Commandments

24. Windsong

Wstęp

To są rewiry, w które mnie ciągnęło zawsze. Wtedy gdy mając jakieś dziewięć lat, płakałem nad książką, gdy umierał Winnetou, wtedy gdy mając jakieś pięćdziesiąt lat, wybierałem się za ocean, by chodzić po lasach i górach, po których chodzili Indianie, jak i wtedy gdy mając już sześćdziesiąt lat cały czas wyrwam się z miasta, by spędzić samotną noc w lesie.

Może jest tak, że każdemu mężczyźnie wydaje się, że ma w sobie coś z Indianina. A na pewno mnie się tak wydaje. Wiele wiąże mnie z miastem, ale czasami czuję, że pełną piersią oddycham tylko na łonie natury. Muszę jednak przyznać, że jeśli miałbym wybierać życie wyłącznie w mieście i życie wyłącznie w naturze bez odstepu do kultury, wybrałbym miasto. Taki to za mnie Indianin okazjonalny.

Część I to dziesięcioczęściowy poemat Zbyszka, który mnie zachwyca tym, że jakoś wydobywa, moim zdaniem, istotę indiańskości. Z bohaterem tego poematu w jakiś tam sposób się samozwańczo utożsamiam. Nastrój tego poematu, podbity szczerą muzyką Carlosa Nakaia, jest niepowtarzalny.

Część II napisali autorzy nieznani. Jest ważna, bo zawiera proste pouczenia o tym, że każdy z nas jest drobinką, która powinna 1) zdawać sobie sprawę ze swojej mikrości wobec wszechświata; 2) być zadowoloną z samego faktu, że jest; 3) szanować i rozumieć otaczający świat, w tym innych ludzi.. Kto wie, czy nie najbardziej poetycki, w europejskim znaczeniu tego słowa, jest wiersz o dwóch wilkach - czarnym i białym - mieszkających w ludzkiej duszy. Na pewno mieszkają w mojej.

Muzykę tej części tworzy także Nakai, ale tutaj wsparty trzema utworami z muzyki filmowej i kilkoma nieznanymi, wziętymi z netu, tak jak i większość wierszy z tej części.

Część I.

Stary Indianin

Zbigniew Janczukowicz

Muzyka: Carlos Nakai

1. dzikie ptaki

dzikie ptaki wszystkich kolorów
rozciągają na cztery strony świata widoki
i wieści z za gór z za lasów wzdłuż rzek
płynących pod horyzont stary Indianin zbiera
dzikie pióra jakby układał dom podnosi głowę
i rusza przed siebie

muzyka: Journey of yellow wind

2. droga jest jedna

droga jest jedna nieużywana znika
w gęstwinie lasu pełno drzew liście
równy pokrywają ziemię leżące drzewa
odbijają te które pną się ku niebu w wodzie
rzeki która je rozdziela nad którą
rosną nowe rośliny niezbadane zioła i rodzą się
starożytne zwierzęta tam zanika droga

muzyka: Land of emergence

3. dróg jest wiele

dróg jest bardzo wiele więcej jest
tylko zarodków ukrytych w ziemi
czekających na swój czas może jeszcze gwiazd
widocznych w nocy słów jest
jednak mniej rozmyśla stary Indianin
przy ognisku pachnącym brzoźami
niebo jest jedno i jedna ziemia a dodane
nie dają dwu dochodzi więc do wniosku
że to w ogniu jest bardzo wiele dróg

muzyka: Spirit valley

4. na górze

na górze rozległy dziki głos wzywa
księżyc aby zszedł w doliny brzuch
mięśnie nóg i rąk potrzebują odpoczynku
zakreśla wokół ognia magiczny krąg
realności kładzie się spokojnie spać obudzi
się z toporem w ręku dokładnie gdy
wilk przekroczy niewidzialną granicę

muzyka: Abalone wind

5. śnieg

śnieg o mnie zapomniał pomyślała
ziemia pod jego stopami w tym samym
momencie kiedy pierwszy płatek odpadł
z chmur a niebo ujrzało na środku szczupłą
sylwetkę siwą głowę pełną kolorowych
ptaków spóźnionych na południe

muzyka: Pollen pathway

6. ścina drzewo

stary Indianin ścina drzewo kora
odpada bezwładnie im bliżej środka
wióry pełne soku krzyczą głośniej
za chwilę pion zrówna się z poziomem
niebo spadnie na ziemię napręży nogi
ręce i kręgosłup niehumanym wysiłkiem
łapie je podnosi podtrzymuje powstaje
wyprostowane nowe drzewo wysoki
horyzont powraca na swoje miejsce

muzyka: Wind dance

7. ryby

ryby pod zamrożoną powierzchnią nie wiedzą
jeszcze dokąd płynąć w górę czy w dół
rzeki niepewne siebie kwiaty wiążą powoli
wracający na północ śnieg stary niedźwiedź
wyrwany ze snu niechętnie przeciąga łapą
przejrzawszy się w lodzie zdecydowanym
ruchem zrywa ze skroni pierwszy od dawna
kruczoczarny włos

muzyka: Mountain blue bird calling

8. walczy

Indianin walczy z niedźwiedziem o świcie
słońca stary król lasu wie że tutaj liczy się
tylko odwaga dobrze zna włócznie i strzały
pościgi w dół i w górę zalesionych
i otwartych stoków dobrze zna smak
surowego mięsa w którym jeszcze płynie
panicznie krew dlatego odwraca się widząc
zwieńczoną kolorowymi piórami postać
nagi tors i niewielki nóż w ręku

muzyka: Yellow eagle - feather dance

9. kładzie się

kładzie się na ziemi jest ciepła słońce
jest nieskończone będzie świecić pokoleniom
ukazywać widok pośród gór na nie samo
patrzeć nie można bez niego na nic
trawa boi się oplatać jego nogi wiatr
zatacza wir nad toporem zdobionym
jednym znakiem pierwszą literą
leżącą na nieruchomej piersi

muzyka: Turquoise swallows dance

10. namioty

namioty rozłożone w okręgu nad rzeką
sieci pełne ryb dzieci o czerwonych twarzach
tkają melodię unoszącą się powoli
z zachodu na wschód trzeci element
łączy mężczyzn z kobietą i kobiety z ogniem
z góry roznosi się głos który nie cichnie
lecz trwa wbrew prawu wiatru pobudza
drzewa do wzrostu układa kamienie na ziemi
w magiczne zaklęcia krzyk niedźwiedzia i wilka
pieśń ptaków wszystkich kolorów

muzyka: Journey of yellow wind

Część II.

Modlitwy, wierzenia i wyznania

twórcy wierszy nieznani

11. A Sioux Prayer

Oh, Great Spirit, whose voice I hear in the winds
Whose breath gives life to the world, hear me
I come to you as one of your many children
I am small and weak
I need your strength and wisdom

May I walk in beauty
Make my eyes ever behold the red and purple sunset.
Make my hands respect the things you have made
And my ears sharp to your voice.
Make me wise so that I may know the things you have taught your children.

The lessons you have written in every leaf and rock
Make me strong!
Not to be superior to my brothers, but to fight my greatest enemy....myself

Make me ever ready to come to you with straight eyes,
So that when life fades as the fading sunset,
May my spirit come to you without shame.

muzyka: Carlos Nakai Sand Tapestry

12. An Indian Prayer

My grandfather is the fire
My grandmother is the wind
The Earth is my mother
The Great Spirit is my father
The World stopped at my birth
and laid itself at my feet
And I shall swallow the Earth whole
when I die
and the Earth and I will be one
Hail The Great Spirit, my father
without him no one could exist
because there would be no will to live
Hail The Earth, my mother
without which no food could be grown
and so cause the will to live to starve
Hail the wind, my grandmother
for she brings loving, lifegiving rain
nourishing us as she nourishes our crops
Hail the fire, my grandfather
for the light, the warmth, the comfort he brings
without which we be animals, not men
Hail my parent and grandparents
without which
not I
nor you
nor anyone else
could have existed
Life gives life
which gives unto itself
a promise of new life
Hail the Great Spirit, The Earth, the wind, the fire
praise my parents loudly
for they are your parents, too
Oh, Great Spirit, giver of my life
please accept this humble offering of prayer
this offering of praise
this honest reverence of my love for you.

muzyka: Carlos Nakai Spiral journey

13. Earth Lessons

Walk in mountain forests
Where your false pride has no value
Listen well to all your Earth Teachers
For they care not about your ego
Dare to touch Earth Mother with your heart
That you might hear echoes of ancient wisdom
Allow Wind Spirits to caress your face
And sense freedom not born of material possessions
Drink purity from water veins of our Earth Mother
To drown the arrogance creating your thirst for power
Make time to observe the ant
For she will instruct you in the ways of true humility
Search out the glistening grain of sand
If you wish to see natural beauty
Contemplate the forming of rounded river stones
That you might conquer change
Observe the deer among dewy grasses
And they will teach you the giveaway
Focus on the mighty bear
Should you dare to look within yourself
Listen to the Stellers Jay
For her squawking may be your echo
Look beyond the end of your nose
And see a world that can live without you
Watch the snake as he sheds his skin
That you can learn to let go of hurtful things
Study the ways of wolf
Where family value exceeds the self
Observe the spider carefully
What you do to the web of life, you do to yourself
View stars on a moonless night
To know there is light in the darkest of times
Pursue an eye for an eye
And you may be blinded first
Watch the butterfly as she dances in flight
That your own actions may be as beautiful
Open your ears that you might hear beyond yourself
Or has your own voice made you deaf?
Now, gaze into still waters
And observe what you really reflect

muzyka: Carlos Nakai Ancient Ground

14. Paiute Medicine Song

Now all my singing Dreams are gone,
But none knows where they have fled
Nor by what trails they have left me.
Return, O Dreams of my heart,
And sing in the Summer twilight,
By the creek and the almond thicket
And the field that is bordered with lupins!

Now is my refuge to seek
In the hollow of friendly shoulders,
Since the singing is stopped in my pulse
And the earth and the sky refuse me;
Now must I hold by the eyes of a friend
When the high white stars are unfriendly.

Over-sweet is the refuge for trusting;
Return and sing, O my Dreams,
In the dewy and palpitant pastures,
Till the love of living awakes
And the strength of the hills to uphold me.

muzyka: Carlos Nakai Ancient voices

15. When You Arise

When you arise in the morning,
give thanks for the morning light,
give thanks for your food
and the joy of living

If you see no reason for giving thanks,
the fault lies in yourself.

muzyka: Carlos Nakai Medicine keeper

16. The Sioux at Prayer

As quietly as little rabbit's feet,
The morning glory sun arrives to greet
The Red Man as he worships in his way.
For this he asks the Spirit every day;
Before I judge my friend, O let me wear
His moccasins for two long weeks, and share
The path that he would take in wearing them;
Then, I shall understand and not condemn.

muzyka: Carlos Nakai Mountain call

17. Sun Tracks

The Track of the sun
across the Sky
leaves its shining message,
Illuminating,
Strengthening,
Warming,
us who are here,
showing us we are not alone,
we are yet ALIVE!
And this fire.....
Our fire.....
Shall not die

muzyka: nieznana

18. Dream Catchers

An ancient Chippewa tradition
The dream net has been made
For many generations
Where spirit dreams have played.

Hung above the cradle board,
Or in the lodge up high,
The dream net catches bad dreams,
While good dreams slip on by.

Bad dreams become entangled
Among the sinew thread.
Good dreams slip through the center hole,
While you dream upon your bed.

This is an ancient legend,
Since dreams will never cease,
Hang this dream net above your bed,
Dream on, and be at peace.

muzyka: Carlos Nakai

19. Sun Dancer

I watched, as you came out
Walking with your head down, tears
In your heart
Wondering, always wondering.

We sang you a song, the wind and I
But you did not hear
We sing together, always
But no one hears.

I watched as you came forward
And sat down
Looking, always looking.

I danced in your eyes
But you did not see
I waved my arms and waited
As my leaves rustled about you.

It was not until you fell
And looked up
That you saw me, heard me
And recognized me.

I am the SunDancer
My leaves, rustling in the wind
Are my songs
The sun and the moon
My eyes.

It was not until you
Found me and
Acknowledged me
That you gave me life.

I am the Sundancer
I dance in the sun.

muzyka: Carlos Nakai

20. Perspective

The narrowest mind, is the one
Who looks upon the world
Merely through its own eyes.

The noisiest, is the one
Who has yet to learn
How to listen with his ears.

The most condescending, is the one
Who has yet to learn
How to respect other opinions.

The most tolerant, is the one
Who sees through many eyes
And understands.

muzyka: Elk Hunt z filmu Ostatni Mohikanin

21. My wolves

White Wolf, Black Wolf,
Black Wolf, White
I wish I may, I wish I might
choose the right Wolf
to feed tonight

One Wolf, Two Wolf
Wolves I see
both are hungry
both are ME

Black Wolf, White Wolf,
White Wolf , Black
let it be hands
not stumps I draw back

White Wolf, Black Wolf
Black Wolf, White
one is DARK
and one is LIGHT

Black Wolf, White Wolf
White Wolf, GREY !?
feed the right Wolf
turn not away

White Wolf, Black Wolf
Black Wolf, White
which to feed
he Dark or The Light?

One Wolf, Two Wolf
Wolves I see
both are hungry
both are ME

muzyka: Fire Dance z filmu Tańczący z wilkami

22. You Are a Part of Me

You are a part of me now
You touched me,
With your kindness and love
So enchanted.
Your soft lips are kind.
Your eyes glow with life.
I'm glad you touched me,
You're a part of me now

muzyka: Indian names z płyty Natalie Merchant

23. Native Commandments

Oh Great Spirit, bring to our brothers
the wisdom of Nature and the knowledge
that if her laws are obeyed
this land will again flourish
and grasses and trees will grow as before.

Bring to all the knowledge that great cities
live only through the bounty
of the good earth beyond their paved streets
and towers of stone and steel.

muzyka: Northern plains pow pow

24. Windsong

We were here to stay
to roam wild and free
like it was suppose to be
but now what was once many here
is now only but a few
in your heart I showed you fear
because of your hate
you showed for me
it was all you came to knew

We were children of Mother Earth
like the Eagle and Buffalo
we were sacred to this land
protectors of the night
forever free we would run
into the morning sun

Then you turned on me one day
with eyes so blind
you lost your way
and forgot what you should see
you had to have complete control
and choose our fate
now times are turned around
for me is it too late

You deserted me and my kind
and killed with our blood in your hand
said you had every right
even when you knew it was wrong
you still hunted me down
for your pleasure and fun

Though we never done you harm or grieve
you still hide behind your lies and belief
and take our young at birth
for a bounty you take my life away
say we don't belong here anymore

But remember when we are all gone
the silence of a Windsong
you will hear no more
we will be but only a memory
a Spirit now forever free

muzyka: Mother